

ÇOCUK HAKLARI

Çocuk hakları, kanunen veya ahlaki olarak dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu; eğitim, sağlık, yaşama, barınma; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunma gibi haklarının hepsini birden tanımlamakta kullanılan evrensel kavramdır.

Çocuk hakları, insan hakları kavramının içinde ele alınması gereken bir konudur. Bugün, dünyanın birçok yerinde var olan insan hakları ihlalleri, çocuk boyutunda daha geniş kapsamlı ve büyüyerek, müdahale edilmesi daha zor bir şekilde yer almaktadır. Uluslararası Af Örgütü'nün belirttiğine göre; az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, emek sömürüsü, pornografi, şiddet, yasa dışılık gibi olumsuz etkenlerin dahilinde, çocuk hakları ihlalleri daha büyük boyutlarda olmaktadır.

Çocukların erişkinlerden farklı fiziksel, fizyolojik, davranış ve psikolojik özellikleri olduğu, sürekli büyüme ve gelişme gösterdiği bilincinin yerleşmesi, çocukların bakımının bir toplum sorunu olduğu ve bilimsel yaklaşımlarla herkesin bu sorumluluğu yüklenmesi gerektiği düşüncesi, Cenevre Çocuk Hakları Bildirisi ile şekillenmiştir. Günümüzde çocuk hakları ile ilgili olan uluslararası belge 20 Kasım 1989 tarihinde Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen ve 193 ülke tarafından onaylanmış olan Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmedir.

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, tarihte en geniş kabul gören insan hakları belgesidir. 20 Kasım 1989 tarihinde onaylanan bu sözleşme sayesinde artık çocukların hakları yasalarca da tanınıyor. 20 Kasım günü tüm dünyada Çocuk Hakları Günü olarak kutlanmaktadır. Türkiye, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'yi 1990 yılında imzalamıştır. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, nerede doğduklarına, kim olduklarına; cinsiyetlerine, dinlerine ya da sosyal kökenlerine bakılmaksızın bütün çocukların haklarını tanımlamaktadır. Sözleşme bunları kapsamaktadır: yaşama hakkı; eksiksiz biçimde gelişme hakkı; zararlı etkilerden, istismar ve sömürüden korunma hakkı; aile, kültür ve sosyal yaşama eksiksiz katılma haklarıdır.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, medeni, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlardaki insan haklarını en geniş biçimde tanımlamaktadır. Bu sözleşmeye yön veren temel değerler şunlardır: ayırım gözetmeme; çocuğun yararının gözetilmesi; yaşama ve gelişme; katılımdır.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, on sekiz yaşın altında olanları çocuk olarak tanımlayarak başlamaktadır. Sözleşmede ele alınan başlıca konular şunlardır:

- Ana-babanın rolü ve sorumluluğu; bunun ihmal edildiği durumlarda ise devletin rolü ve sorumluluğu;
- Bir isme ve vatandaşlığa sahip olma ve bunu koruma hakkı;
- Yaşama ve gelişme hakkı;
- Sağlık hizmetlerine erişim hakkı;
- Eğitime erişim hakkı;
- İnsana yakışır bir yaşam standardına erişim hakkı;
- Eğlence, dinlenme ve kültürel etkinlikler için zamanına sahip olma hakkı;
- İstismar ve ihmalden korunma hakkı;
- Uyuşturucu bağımlılığından korunma hakkı;
- Ekonomik sömürüden korunma hakkı
- İfade özgürlüğü hakkı;
- Düşünce özgürlüğü hakkı;
- Dernek kurma özgürlükleri hakkı;
- Çocukların kendileriyle ilgili konularda görüşlerini dile getirme hakkı;
- Özel gereksinimleri olan çocukların hakları

Kaynak:

https://tr.wikipedia.org/wiki/C387ocuk_haklarC4B1 <http://www.anneylebebek.com/cocukhaklarisozlesmesi/>